

På toppen af fortiden

Rubina Raja er leder af et nyt forskningscenter, der inddrager flere discipliner og kommer dybere ned i sammenhængene i historien. Nu skal den 42-årige professor deltage i udgravning på Cæsars Forum i Rom

PORTRÆT

Gert C. Nielsen | gen@berlingske.dk

Da Rubina Raja gik i gymnasiet, stod der matematik, kemi og fysik på A-fagene, for hun troede, hun skulle noget helt andet, end det endte med.

Hun var også god til sprog og historie, og i stedet for naturvidenskab endte hun med at læse klassisk arkæologi og studere antikkens sprog. Hun flyttede til Rom et år, hvor hun fik et endnu tættere syn på den lange kulturforståelse, som hun mener er nødvendig at have for at forstå de dårlige og de gode ting, der er sket, og som stadig sker.

»Man kan ikke bruge historien én til én, når man skal forstå nutidens konflikter, men der er ingen tvivl om, at f.eks. det Europa, vi kender, er udsprunget af de klassiske middelhavskulturer fra det klassiske Rom, og at man kan aflæse historien som en slags evolution, der dog ikke er lineær, fordi der hele tiden vil være forskellige drejninger, men man kan aflæse kulturtrækene i vores samfund. Vores europæiske lovgivninger er f.eks. i høj grad inspireret af Romerrigetets love,« siger Rubina Raja.

Netop byerne og deres sammenhæng med hinanden, men også den indflydelse, de har haft på alt derimellem, er et af hendes store forskningsfelter.

Professor og leder

Det er forholdsvis nyt at forbinde tingene med hinanden på den måde, og i 2014 lykkedes det for Rubina Raja at overbevise Danmarks Grundforskningsfond om,

at der burde oprettes et center for den forskning. Nu er hun professor og leder af Center for Urbane Netværksudviklinger (UrbNet), der har en større millionbevilling over den næste årrække.

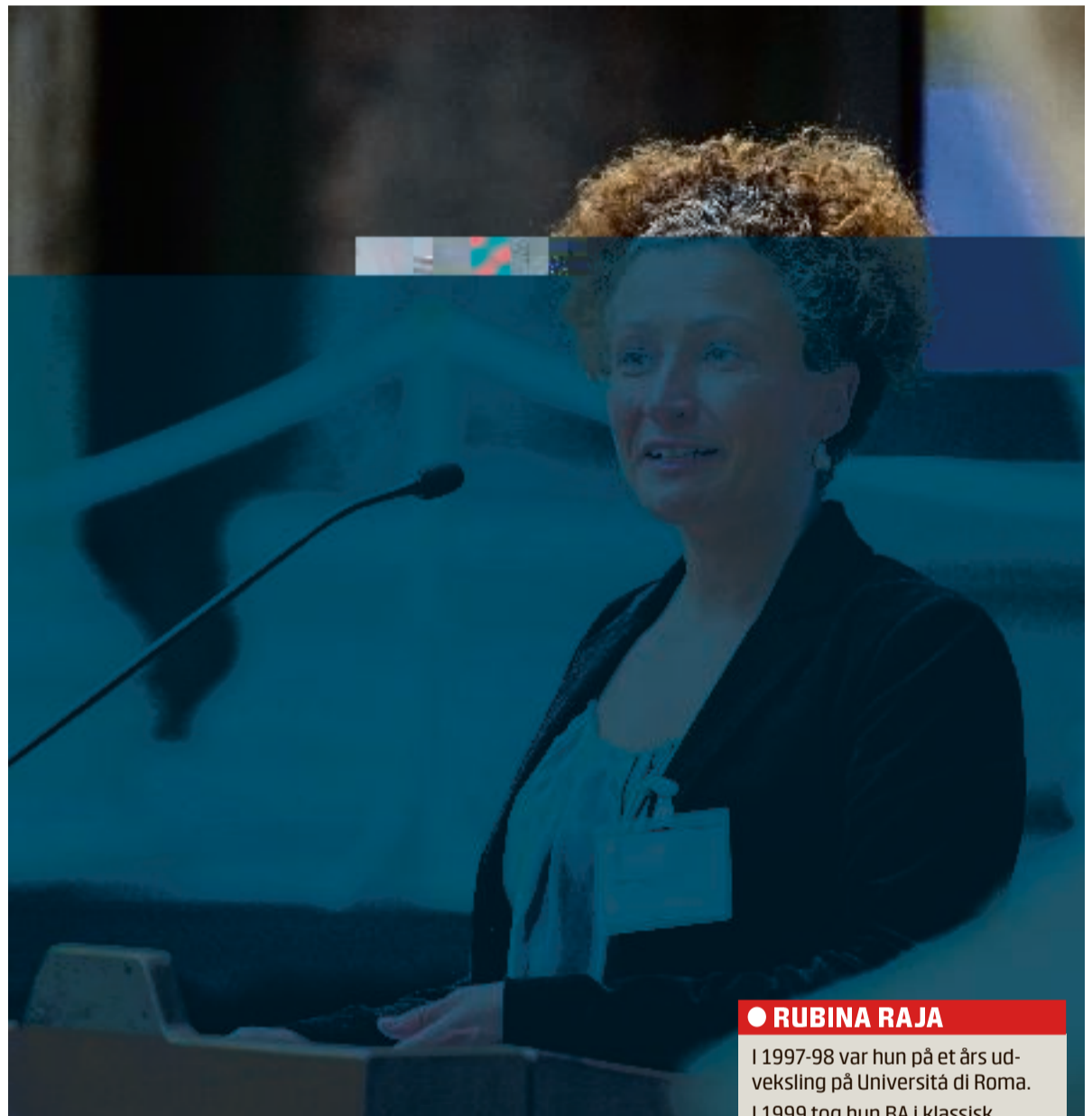
Udgravning af Cæsars Forum

»Det er en præcisering af historien, som vi på centeret kalder high definition archaeology, hvor vi kommer til at forstå historien endnu bedre. Vi fik fondens største finansiering og nok det største tilskud til humaniora i mange år, og det har muliggjort centret,« siger Rubina Raja.

Det handler om, hvordan bysamfundene har påvirket hinanden fra oldtiden til middelalderen på tværs af geografien, hvordan de har indrettet sig og påvirket hinanden. Metoden indbefatter blandt andet mere præcise dateringer og integrerer arkæologiske og historiske teser med naturvidenskabelige metoder.

Et af hendes seneste projekter har været i oldtidsbyen Palmyra i Syrien, der senere blev besat af IS, og hvor en del af den uerstattelige kultur er gået helt tabt, men hvor meget nåede at blive registreret.

Et kommende projekt, som Rubina Rajas nye center er involveret i, er udgravningen af Cæsars Forum i Rom. Cæsar var enehersker i Rom og besluttede at bygge et forum til egen ære lidt nord for det, vi kender som Forum Romanum. Et projekt, han aldrig blev færdig med, fordi han blev myrdet. Hans efterfølger og adoptiv søn Augustus byggede det færdigt. En del af forummet er udgravet, men der mangler omkring 4.000 kvadratmeter, og dem skal danske arkæologer udgrave

• Rubina Raja forsøger i sit arbejde at præcisere historien. FOTO: LISELOTTE SABROE

i samarbejde med de italienske myndigheder.

Før Romerriget

»Det er en unik mulighed for at arbejde i hjertet af byernes by og udgrave det første kejserforum. På den måde kan vi komme ned i lag, der også fortæller om, hvad der var før Romerriget,« siger Rubina Raja. Rom blev ifølge myten grundlagt i 753 fvt., og Cæsars Forum blev

påbegyndt i 40erne før vor tidsregning, så udgravningen kommer til at dække en meget lang periode og forhåbentlig også længere tilbage end den mytologiske grundlæggelsesdato for Rom.

Projektet er finansieret af Carlsbergfondet, og projektlederne er Jan Kindberg Jacobsen og Rubina Raja. De kommer til at arbejde sammen med erfarne italienske arkæologer. Projektet er der bevilget 11 mio. kr. til.

● RUBINA RAJA

I 1997-98 var hun på et års udveksling på Università di Roma. I 1999 tog hun BA i klassisk arkæologi og italiensk fra Københavns Universitet. I 2000 tog hun sin master fra University of Oxford, Lincoln College. I 2005 dr.phil. fra samme universitet, også i klassisk arkæologi. Hun har i en periode arbejdet i Kulturministeriet. Rubina Raja har siden været beskæftiget på universiteter i England, Tyskland og Danmark. Siden 2015 professor på Aarhus Universitet.

Sudoku

4	3				1			
		1		2				6
		2	7	5				9
					6	5		1
			3					
6	5	1						
9			6	5	8			
2			7		6			
		8				3	5	

SADAN LØSER DU SUDOKU
Løs en sudoku således, at tallene 1 til og med 9 optræder én gang i hver række, i hver kolonne og i hver boks på 3x3 felter.

5		7	9	6	1			
		7	3		2			
			6	1				
					1	9		
3	2					7	8	
	7	4						
			9	1				
			5	3	7			
	3	8	2	6				1

LØSNINGER FRA I GAR

9	7	1	5	2	8	6	3	4
2	8	4	7	3	6	1	9	5
6	5	3	9	1	4	8	7	2
4	1	7	2	8	9	5	6	3
3	6	2	4	7	5	9	8	1
8	9	5	3	6	1	4	2	7
1	2	6	8	5	7	3	4	9
5	3	9	6	4	2	7	1	8
7	4	8	1	9	3	2	5	6
5	7	1	9	8	6	4	3	2
9	2	8	4	3	5	7	6	1
3	4	6	1	7	2	9	8	5
2	3	5	8	1	7	6	4	9
7	8	9	6	2	4	5	1	3
6	1	4	5	9	3	8	2	7
1	9	7	2	4	8	3	5	6
8	6	3	7	5	1	2	9	4
4	5	2	3	6	9	1	7	8

Krydsord

BT-X 4/11 2017	BA-GAGE	JEG PÅ LATIN	GRÆSK SAGNFIGUR	LAG PÅ KØBBER	KON-SO-NANT	INSTR.	VRØVL	VEJR	KLOKKE-LYNG	CELLE-SYRE	FOSFOR	DANSK DIGTER	DEAL	SPRAY	IND-ÅNDEDE
LANDINGSSTED															1
URIMELIG RENTE					GRIZZLY						VEDBEND SØ-MAND				
FURE				INDISK OMRÅDE				BEMERKEDE PERFEKTE	2						
MIDT I MADEN		DIGT		3	LYD			UDBRUD LAVERE-LIGGENDE						BIMS	
ANTAL			PARTIKEL FISKE-UDSTYR				RUMBA					KLIN-GEDE			
RODDENDRON							INDLÆG ISKO		ME-DALJE-TAGERE NUL					4	
INDELUKKE				FUGL					5						
RENDER I LISTE		6			BINDE-ORD										
UKOMPLICERET						7	BE-SID-DELSE								

LØSNING FRA I GAR

TRANSPORTMIDDEL
SEMINARRISYDE
UNOARANTER
G
NORSKTINDENTE
A
ITODDEDRØM
MANICURE
SNERR
ILKENLUT
ELIKSIR
SE
NEDETYRAN

I SAMARBEJDE MED Tankesport